

GEWOON ESTAVANA

INHOUD

Voorwoord	7
Van Presikhaaf tot Papendal.	9
Knakworsten in een waterkoker	15
Een typisch Deens sprookje.	31
<i>A legal alien</i> in Esbjerg.	49
Het lichaam van een 80-jarige.	65
Vijf keer persen in 20 minuten.	83
Dat noemen ze in ons wereldje een <i>character</i> .	99
Frikadelletje voor de wedstrijd.	115
Dronken van geluk.	131
Het bord en de spelen.	145
Van sneakers naar naaldhakken.	159
Oranje. altijd.	177
Afscheidsshow in Ahoy.	191
Gewoon Estavana.	205
Dank	221

VOORWOORD

Mijn eerste ontmoeting met Estavana was op een vakantiepark in Otterlo, bij *De Oranjezomer*. Licht, camera's, chaos, volkse muziek, live televisie.

Estavana was die avond tafelgast. Met haar spontaniteit en humor pakte ze meteen iedereen in. Geen gedoe, geen toneelstuk, geen gemaakte houding. Gewoon zichzelf, met een gezonde dosis zelfspot.

Gewoon Estavana.

Precies dat gevoel vind je terug in dit boek. Wat haar bijzonder maakt, is niet alleen haar indrukwekkende carrière als topsporter, maar ook de manier waarop ze zich buiten de topsport beweegt. Ze heeft het vermogen om dingen in perspectief te blijven zien en niet alles bloedserieus te nemen. Ook onder hoogspanning.

Estavana blijft altijd kijken naar wat écht belangrijk en dat zegt veel over haar persoonlijkheid.

De wereldtop bereik je niet alleen met talent. Daarvoor heb je doorzettingsvermogen nodig, de absolute wil om te winnen, de bereidheid om offers te brengen én het vermogen om te presteren op de momenten die ertoe doen.

Zij heeft laten zien dat ze al deze karaktereigenschappen in zich verenigt.

Het zegt veel over haar dat ze op een bepaald moment besloot om 'haar' Team Esbjerg te verlaten. Het was geen makkelijke beslissing, maar wel een die liet zien dat er achter de topsporter iemand zit die haar eigen koers durft te varen.

Topsport draait om controle. Om plannen, sturen en pieken op precies het juiste moment. Maar het leven laat zich niet altijd plannen. Hoe Estavana daarmee omgaat — met veerkracht, humor en doorzettingsvermogen — zegt misschien wel meer over haar dan welke overwinning ook.

Veel leesplezier!

Hélène Hendriks

VAN PRESIKHAAF TOT PAPENDAL

(Arnhem, 24 oktober 2022)

Maandagmiddag, net na lunchtijd. Vanachter het raam van een arbeiderswoning in de Arnhemse volkswijk Presikhaaf blaft een klein wit hondje naar voorbijgangers.

‘Het lijkt meer dan het is,’ klinkt het in onvervalst Arnhem als de voordeur openzwaait. Het is de stem van Winniefred Polman. ‘Als er mensen aan de deur komen, gaat ze tekeer. Maar verder is Bibi lief.’

Bibi is een kruising tussen een yorkshireterriër en een lhasa apso. Vanaf de eerste verdieping klinkt een stem: ‘Pak ‘m, Bibi!’ Even later verschijnt Estavana Polman in de woonkamer. ‘Sorry hoor, ik ben nog even m’n tas aan het pakken.’

In de keuken pruttelt de koffiemachine. Winniefred neemt plaats aan de eettafel. Voor haar ligt een dichtgeklapte laptop, met daarop een gele post-it. Het zou een boodschappenlijstje kunnen zijn. Op tafel staan twee kunstplantjes. Aan de muur hangen familiefoto’s. ‘Familie is voor ons het allerbelangrijkste.’ De koffie is klaar. Winniefred schenkt

in en haalt uit een keukenkastje een voordeelverpakking gevulde koeken.

‘We zijn net terug van Sporthuis Centrum.’ Het blijkt te gaan om de vakantieparken die nu bekend zijn onder de naam Center Parcs. Drie generaties Polman – oma Winniefred, Estavana en dochtertje Jesslynn – brachten er hun weekend door. Jesslynn vond het fantastisch. Vooral de wildwaterbanen.

‘Ik ben helemaal bont en blauw,’ zegt Winniefred. ‘Eigenlijk begin ik er te oud voor te worden, maar voor je kleinkinderen doe je alles.’ Gisteravond kwamen ze pas laat weer thuis in Arnhem.

‘Ik heb heerlijk geslapen,’ zegt Estavana. ‘Tot vanmiddag eigenlijk. Pas om half twaalf schrok ik wakker. *Raf* was al boos. Die dacht dat ik dood was.’

Raf is Rafael van der Vaart. Oud-voetballer, geweld analist en de levenspartner van Estavana. Tijd met elkaar doorbrengen gaat niet vanzelf. Zij is topsporter, hij vaak onderweg voor televisiewerk. En dan wonen ze ook nog in Denemarken. De retourtjes Amsterdam–Billund met KLM zijn inmiddels niet meer te tellen.

Aan de eettafel frommelt Winniefred ondertussen een gevulde koek uit de plastic verpakking. ‘Bij welke uitgeverij komt het boek eigenlijk?’ vraagt ze. Het antwoord ‘Inside’ stemt zichtbaar tevreden.

‘Mooi. Estavana is geliefd bij die mannen van VI.’

Het boekverzoek is slechts één van de vele aanvragen die dagelijks binnenkomen op de laptop van Winniefred. De meest gestelde vraag: of Estavana en Rafael openstaan voor een realitysoap.

Het antwoord is standaard nee.

‘Ze willen altijd het privéleven zien,’ zegt Winniefred. ‘Maar als je voor de sporter gaat, moet je ook écht voor de sporter gaan. Niet voor de smeuije verhalen.’

‘Op een gegeven moment is Estavana de sporter ook klaar,’ zegt Estavana. ‘Dan moet ik door.’

Iedereen die iets van Estavana wil, krijgt vroeg of laat met Winniefred te maken. ‘Het meest irritante,’ zegt ze, ‘zijn mensen die zich niet in *Es* verdiepen.’

‘Bel gerust met een verzoek,’ vult Estavana aan. ‘Maar weet waar je het over hebt.’

Estavana is net de dertig gepasseerd, maar haar lichaam heeft veel moeten incasseren. Ze is geen dag pijnvrij. Nu speelt haar knie weer op. Ze staat op, zet haar linkervoet neer en wacht een fractie van een seconde tot haar knie besluit mee te werken.

‘Ik heb zo een test,’ zegt ze. ‘Die knie is heel dik.’

‘Er zit vocht in,’ zegt Winniefred. ‘Maar verder ziet alles er goed uit.’

Ze praten er achteloos over, terwijl juist die knie haar al vaker in de weg zat.

In de hoek van de kamer begint het *RTL Nieuws*. Banen verdwijnen, huizenprijzen dalen, de Engelse premier Boris Johnson stapt op. Aan de eettafel gaat het inmiddels over een kerstboodschap die moet worden ingesproken.

‘Mam, jij hebt de tekst toch?’

De meeste verzoeken lopen via Winniefred. Wat te ingewikkeld is, gaat naar Terence Vink. Advocaat in Amsterdam en medeoprichter van Taxwise Advocaten. Sommige aanvragen zijn serieus. Andere minder.

‘Laatst vroegen ze of *Es* een boodschap wilde inspreken voor een website voor partnerruil,’ zegt Winniefred. ‘Daar doen we dus niet aan.’

Estavana lacht.

‘Dat vond ik wel jammer, haha. Ik was al aan het oefenen op een zwoele stem.’

Een verzoek waar wel positief op werd gereageerd, kwam van drogisterijketen Kruidvat. Zij vroegen Estavana als het gezicht van een kledinglijn.

‘Betaalbaar voor de gewone vrouw,’ zegt Winniefred. ‘Daar staat Estavana voor.’

‘Ik heb straks mijn eigen hoekje in de winkel,’ zegt Estavana. ‘Niet slecht, hè, voor een straatschoffie uit Arnhem.’

Het is tijd om te gaan. De woonkamer staat vol tassen voor Papendal. Winniefred worstelt met de afstandsbediening. Telkens als ze denkt de televisie uit te zetten, verschijnt de tekst: ‘Welkom Polman’ in beeld. Als de televisie eindelijk

is uitgeschakeld kijkt ze naar de tassen die door haar dochter zijn verzameld.

‘Hoelang ga je weg, kind?’ vraagt ze even later.

‘Geen idee. Misschien kom ik niet meer terug.’

In de gang verspert een matras de weg naar de voordeur.

‘Wat moet hier eigenlijk mee gebeuren?’ vraagt Estavana.

In de auto staat RadioNL aan. ‘Dat mis ik dus echt niet aan Nederland,’ zegt Estavana. ‘Die files.’

Ze kijkt naar buiten, naar het langzaam voortkruipende verkeer. ‘Maar verder mis ik bijna alles.’ Op de vraag wat ze dan zoal mist, volgen vooral etenswaren: Zaanse mayonaise, pindakaas, smeerkaas, hagelslag, joppiesaus, shoarmakruiden en knoflooksaus.

Ze leunt met haar hoofd tegen de zijruit. Haar gedachten dwalen af naar de knietest die haar zo te wachten staat. ‘Soms,’ zegt ze, zonder op te kijken, ‘ben ik bang dat ik té goed ben geworden in altijd maar doorgaan.’

Winniefred wrijft liefdevol over het bovenbeen van haar dochter.

In de verte doemen de bomen van Papendal al op. Geen spandoeken. Geen camera’s. Geen groots ontvangst. Ze blijft even zitten. Hand nog op de deurgreep. Alsof ze zichzelf nog één seconde gunt.

Bij het sporthotel worden de tassen uitgeladen. ‘Dit is wel even anders dan de aankomst van die voetballers,’ zegt Estavana. ‘Hier staat niemand, haha.’ Ze lacht. Moeder en dochter geven elkaar een kus.

'Bel maar als je tussentijds nog was hebt,' zegt Winniefred.
'Dan komt pappa dat halen.'

Winniefred blijft nog even staan kijken terwijl Estavana richting de ingang loopt.

KNAKWORSTEN IN EEN WATERKOKER

(*Skopje, 14 november 2022*)

Begin november. Noord-Macedonië.

Uit krakkemikkige speakers op het centrale plein van de hoofdstad klinkt filmmuziek. De stad is de aankomende weken het decor van het EK handbal. Het centrum van Skopje voelt als een kruising tussen Las Vegas, het oude Rome en Madame Tussaud. Op grote lcd-schermen flikkeren reclames voor de nieuwste telefoons en huishoudelijke apparaten. Op werkelijk elke vierkante meter loop je tegen een standbeeld van een oorlogsheld, schrijver of musicus aan. Ze moeten de indruk wekken er al honderden jaren staan. Toch hoef je geen geofende *Tussen Kunst & Kitsch*-kijker te zijn om te zien dat het om goedbedoelde namaak gaat. De beelden zijn het zichtbare gevolg van het 'Skopje 2014'. Het project moest zorgen voor meer toerisme. En de Noord-Macedoniërs weer trots maken op hun land. De meningen over het resultaat zijn verdeeld, maar één ding staat vast: Skopje is zonder twijfel een van de meest excentrieke hoofdsteden van Europa geworden.